1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

DARBININKAS

1.000 NARIŲ TERŲ SA... SE...

Sujuskite, tės, kad jūsų nizacijoj atsira... skaičius iki Sei...

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. **Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.** Tel. 620 So. Boston.

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. SAUSIO (JAN.) 6 d. 1916 m.

PRAŽIURĖTAS APSIREIŠKIMAS.

Daug rašoma, daug kalbama, daug bėdaujama del pabrangimo pragyvenimo. Pažymėtinas dalykas, kad vienas apsireiškimas tame pabrangime yra pražiurimas.

Kuomet išrodinėjama apie pragyvenimo pabrangumą, tai minima daugiausia apie valgomuosius daiktus, paskui apie drabužius užsimenama ir retai kada truputėlį užsimenama apie randas.

Kaikurie valgomieji daiktai per pastaruosius metus pasidvigubino. Sviesto ir kiaušinių kainos veik pasidvigubino, o tuo tarpu žemė miestuose kitur šimtą kartų, o kitur net tūkstantį kartų brangesnė tapo per pastaruosius kelis metus. Ir vis kyla.

New Yorke ant Manhattan salos 1826 metais žemės sklypas buo nupirktas už $ 24. Dabar tas pat žemės sklypas kainuoja $3.000.000.000. Keleta metų atgal prie Wall gt. New Yorke vienas akras žemės buvo parduotas už $ 36. 000.000.

Chicagoj sklypas žemės kurs buvo parduotas 1830 m. už $ 20, dabar jo nepirksi nei už 4 milijonus dolerių. Taip dedasi kiekviename mieste.

Jei tik valgomieji daiktai, drabužiai, kuras, rakandai pabrangsta, žmonės tuoj imasi murmėti, šnekėti apie tai, bėdavoti. Bet ramiai žiuri į žemės pabrangimą. Kaip girtuokliai ir tabakninkai, mokėdami nesvietiškas kainas už savo nuodus, nemurma, o tik moka, lygiai taip visuomenė nekelia protesto, nesipriešina žemės pabrangimui.

Daugelis išradimų žymiai papigino daiktus. Antai plienas pereitame amžiuje buvo baisiai brangus. Už toną mokėta $ 500. O kai išrasta lengvi būdai gauti plieną, tai dabar toną to metalo gauni už $ 25. Gi pereitame amžiuje New Yorke randa už lotą buvo $ 30 per metus. Dabar negausi loto per metus nei už $3.000. Tai-gi žemės randa pasidarė du tūkstančiu kartų brangesnė.

Visuomenė yra užsimerkus ant to apsireiškimo. Nebuvo išduota įstatymų sulaikyti tokį baisų apsireiškimą. Neretai aklnai verčiami ant vaizbunų, pirklių. Ir teisybė, ką farmeris parduoda už 35 c. už tą pat miestietis moka $1. Bet baisiausieji visuomenės eskriaudikai dykiausia gaunantieji pelnus yra žemių spekulentai.

Gyventojų skaičiui augant žemė vis kyla. Gyventojų skaičiui augant, reikia daugiau mokyklų, bažnyčių, kelių. Tai žemių spekulentai prie tų progų ir kraujasi milijonus.

LIETUVAITĖS LAIŠKAS.

Juzė Antanavičiutė rašo tetai G. Žemantauskienei iš Tambovo į New Yorką.

1915 m. 21 d. spalio.

Mylima Tetute:-

Rašau antrą laišką, nežinau ...r gavote ar ne. Mudvi su se...te atvažiavom, su progim...zija Lietuvių į Tambova, o ...amytė liko po prūsais. Mud...m su sesute indavė po rublį. ...os du rubliu praleidom. ...p norime valgyti, ta nusi...kam po bulkutę. Mylima ...ke, meldžiu atsiųstie pi... nors kiek. Dabar kaip neturim pinigų, tai imk ir badu mirk. Valgyt duoda labai blogai. Ant pusryčių duoda tik bulkos ir arbatos ir duonos. Ta pati duona sudegus negalima valgyt, o bulkos tai duoda po tokią mažą porcijėlę. O ant pietų, tai mėsos ir arbatos, o daugiau nieko. Mūsų Lietuvių progimnazija turi 70 mergaičių ir 2 mokytojas. Mylima tetuke, jei žinot dėdžių nors vieno adresą, tai meldžiu atsiųstie. Dabar man labai nesmagu, kad negaunu iš niekur laiško. Mylima tetuke, aš labai norėčia, kad pinigų atsiųstumėt. Jau kaip pinigų neturiu, tai jau blogiau nereikia. Atsiprašau labai, kad be markės siunčiu. Siunčiau delto be markės, kad neturiu pinigų nei kapeikos. Dabar sesutė sveikta jei plaukus nukirpo po 1 numeriu. Valgyt duoda ant dienos tik tris kart. Kelionė labai bloga buvo. Ant kelionės labai blogai davė valgyt. O ant kelionės nieko negalėjau nusipirkt, ant kelionės pinigų neturėjau anėj kapeikos. Man ant kelionės labai buvo blogai. Kelionė labai buvo tolyma ir varginga.

Mano adresas:

Gorod Tambov. Ženskaja Litovskaja Progimnazija.

GYVENIMAS KURŠE.

Laikraštyje "Rieč" No. 319 vienas jaunas latvis, studentas Jurievo universiteto, apvažinėjęs žymią Kuršo dalį, aprašo, kaip eina Kurše gyvenimas. Minėtas latvis savo gudrumu persirito per vokiečių liniją, pabuvojo įvairiuose Kuršo miestuose ir vėl rusų pusėn sugryžo.

Latviai prislėgti sunkia vokiečių valdžios letena. Kur tik eini, ką darai vis išgirsti klausmą: "Ar turi leidimą?"

Vokiečiai visur apsigyvenomiestuose, dvaruose, didesniose sodybose.

Visur darbai verda, vokiečiai rengiasi prie žiemavojimo. Eilių eilės drutviečių randasi, kraštas išraižytas tranšėjomis.

Jau spalio mėnesyje atsidarė geležinkelis tarp Klaipėdos ir Liepojaus. Pasažierių vienok, juo nevežama, o tik karinė medžiaga.

Iš Liepojaus į Goldingen, o paskui Rygos link tik eina ir eina vežimai su visokiais daiktais kareiviams.

Kiekvienas ukininkas, kurs turi arklį vieną dieną savaitėje turi eiti kaizeriui baudžiavą atlikti—vežti kariuomenės daiktus. Bet užmoka už tai pusantro rublio. Už neklausimą siunčiama į Karaliaučių apygardą.

Per liepos ir rugpiučio mėnesį buvo trys mobilizacijos vyrų nuo 17 iki 38 metų. Tie vyrai po 200 buvo varomi čia pat Kurše arba į Kauno gub. kasti tranšėjų ir šiaip tarnauti kaizerio karuomenei. Tiems darbininkams nemokama. Valgyti iš ryto duoda juodos kavos, du šmoteliu cukraus ir duonos svarą, pietums bliudas sriubos, vakarienei avižinė arba miežinė košė.

Pabėgusius nuo darbo sodina kalėjiman. Jų daug Rygos kalėjime. Kitus net sušaudo.

Spalių m. pradžioj į Liepojų atgabeno daug belgų Prie jų neleidžia pašaliečių. Belgai daugiausia be avalinės. Kojos skudurais apmuturutos.

Liepojus dabar yra vyriausioji stotis aeroplanų. Skubiai statoma milžiniška daržinė zeppelinams.

Liepojo miesto valdžia ne kiek valios teturi, daug užsiima badaujančių šelpimu. Sviesto svaras Liepojuje 1 rub. arba 1r. 20 k. Cukraus apščiai yra. Kainuoja tik 15 kp. svaras. Atveža iš Vokietijos. Alaus20-30 kp. butel. Girtiems ant gatvės nevalia pasirodyti. Ant kiekvieno skersgatvio yra policmonas, kurs naktį turi kiekvieną sulaikyti ir apžiurėti. Moterų gimnazija paversta į ligonbutį, kur suguldyti sužeistieji rusai. Lengviau sužeistuosius gabena į Karaliaučius,

Jokių žinių iš Rusijos negaunama. Laiškai baisiai cenzuruojami. Vienas numeris latviško laikraščio papuolęs Liepojun. Tai jį gaudė visi ir vien už perskaitymą mokėjo rublių. Užtat pagal vokiečių įstatus tie pas kuriuos bus rasta latviškų ar rusiškų laikraščių užmokės 100 r. bausmės.

KAIP NUBAUSTAS KAUNO KOMENDANTAS.

"Rieč" No. 323 skelbia vyriausiojo štabo pranešimą apie nubaudimą gen. Grigorievo, kurs padavė vokiečiams Kauną.

Kauno gynėją teisė Dvinsko apskričio karinis teismas.

Kaltinamas dviejuose dalykuose:

1. Neveikime ir nepastatyme tvirtovės į gynimo stovį
2. Sauvališkame pasitraukime iš tvirtovės laike mušio ir apleidime jam pavestos kariumenės.

Už tokius prasižengimus jam grasė mirties bausmė. Bet jo bausmė suminkštyta del jo senesnių užsitarnavimų. Dabar nuteistas 15 metų katorgon ir atimta visos teisės, ordenai, medaliai, činai.

RUSAI PLIEKIA AUSTRUS.

Londonas. — Jau čiela savaitė kai rusai pradėjo smarkų veikimą Besarabijoj ir ėmė veržtis per austrų liniją. Ypač smarkiai veržėsi į Bukoviną, kuri yra šale Rumunijos.

Austrai vis traukėsi po truputį atgal. Kas kartas po daug austrų rusai paimdavo nelaisvėn.

Austrai galop pasitraukė iš Černovico, Bukovinos sostinės. Černovica dar gina austrų ariergardas. Gal austrai dar darys kontratakas kad nepadavus rusams Černovico.

Tarp paimtųjų austrų rusai randa daug vokiečių.

Viennoj skelbiama, kad rusų nuostoliai touse mūšiuose baisiai dideli. Ant šešių mylių linijos rasta 2.300 rusų lavonų.

Europoje siautė baisi puga, buvo dideli pustymai, vėtros išlaužė telegrafų stulpus, nudraskė vielas ir daug žinių negalima buvo pasiųsti iš karės lauko.

ŽYMIŲ PERMAINŲ NĖRA.

Ant kitų frontų žymių permainų nėra. Tik ties Tolmino austrai užėmė vieną italų tranšėją, o černogorai atsiėmė iš austrų Bogievac. Priegtam austrams pridarė daug nuostolių.

Pittsburg, Pa. — Buvo patvinus Ohio upė, bet ėmė atsilugti nepadarius jokios blėdės

SERBIJOJ PLATINASI GANGRINA.

Monastir, Serbija. — Kareiviai ant Balkanų kenčia daugiau, negu bile kur kitur. Daugiausia serbų sužeistų apserga gangrina. Sužeistiems serbams nepribuna umi pagelba, tai jie pragariškai kenčia. Vokiečiai ir bulgarai žinoma pirmiausia žiuri savuosius; tai serbai, nesulauke umai medikalės pagelbos su mažomis žaizdomis ilgai kankinasi ir gauna gangriną.

Teutonai ant Balkanų vartojo sprogstančias kulipkas. Kulipkos įzvembusios kunan sprogdavo aižydamos kaulus ir draskydamos raumenis ir gyslas.

Bet pilno dalykų stovio pasaulis nežinos. Teutonai užėmę vietą užleido uždangą ir pasaulis nemato, kas ant scenos baisiosios dramos dedasi.

BULGARAI ALBANIJOJ.

Iš Atėnų pranešama, kad 30.000 bulgarų jau pasiekė Albanijos miesto Tirana. Albanų būriams vadovauja bulgarų oficieriai ir tokie būriai jau susišaudė su italais ties Durazzo.

Albanijoj esą dar 100.000 serbų iškrikusių kareivių.

Vienna. — Ties upe Ikva austrai nušovė rusų aeroplaną. Du lakūnu pateko nelaisvėn.

Londonas. — Lordas Derby. rerkutavimo direktorius, sako, kad 2.182.178 vyrai dar nestojo kariuomenėn. Gal reikės jiems prievartos, kad įtraukti armijon.

Paryžius. — Kaizeris turįs vėžį gerklėje. Negalįs šnekėti.

Paryžius. — Anglijos valdžia siūlo $10.000 už nurodymą vokiečių submarino Egėjos jurėj.

Amsterdam. — Turkijos valdžia ketina įvesti gregonišką kalendorių. Bažnytinis turkų kalendorius liksiąs tas pat.

IŠBARSTO PELENUS ANT MOTINOS KAPO.

Worcester. — Frank Bullardo testamente rasta prašymą kad jo lavonas būtų sudegytas ir išbarstyti pelenai ant jo motinos kapo.

NEW YORK DIDESNIS UŽ LONDONĄ.

Londonas. — Londono gyventojų skaičius del karės sumažėjo. Be to senesniuose aprokavimuose besanti klaida. Dabar pasirodo kad New York ielų ketvirtdaliu milijono gyventojų turi daugiau, negu Londonas.

New York. — Policija suareštavo Giovanni Altanasio. Jo kambaryj rado 75 mažas bombas. Rado taip-gi dinamito, sieros ir kitokių dalčkų bombų darymui.

ATKAKLŪS MUŠIAI ANT AUSTRIJOS FRONTO.

Berlinas. — Iš Viennos pranešama, kąd Austrijos parubežiuose Besarabijos fronte eina smarkūs mušiai. Rusai darą didžiausias pastangas, kad tik prasimušus per austrų liniją. Tieš Toporucu rusai ypač smarkavo, bet buvo atmušti. Austrams tekę trys rusų oficieriai ir 850 kareiviai nelaisvėn.

TVERĖ.

Spalių 24 d. buvo steigiamasis Lietuvių Komiteto susirinkimas. Dalyvavo 11 žm. Dauguma balsų į Komitetą išrinkti šie 5 žm. kun. Braknis, kun. Kanapackis, Bytautas, Kuraitis ir Rudis, kurie, tarp savęs pasitarę, pasiskirstys sau pareigas. Apskritai, Tverės lietuvių tarpe pastebima didelė vienybė ir gera tvarka. Galima tikėties, kad Tverės lietuvių kaip dvasios taip ir materijaliniai reikalai bus aprūpinti. Spalių 26 d. prasidėjo mokslas prieglaudos mokykloje. Iš pirmos dienos buvo 48 mokiniai.

Uodas

PETRAPILIS

Draudžiami laikraščiai žydų kalba. Lapkričio 5 d. apskelbtas toks įsakymas Petrapilio miesto viršininko: "Šiaurės fronto armijų vadas užgynė leisti ir platinti žydų kalba laikraščius. Delei to, eidamas 19 straipsnio 14 punktu karo stovio taisyklių, įsakau: sustabdyti žydų kalba leidinius: "Kooperatyvas tarp žydų", "Volksstimme", "Petrograder - Togblatt", "Tog", "Vartog", "Gachaim", "Ailf" ir "Gamalic" — visam karo stovio metui sostinėj.

Londone steigiamas Rusijos vyriauspbės komitetas užsienių užsakymų reikalu. Jo prieš akyje būsiąs Ostrogradzkis.

Vilniuje. Elektros dirbtuvės pradėjo dirbti ir teikia miestui šviesą, tik gazo dirbtuvės tebestovi be darbo. Brangenybė neapsakoma. Žvakių svarui moka 1 r. 50 k., duonos — 55 kap., žibalo — visai nėra. Pabrikos stovi, visos mokyklos uždarytos, laikraščiai neina.

Tuojaus paėmus Vilnių, vokiečių kariuomenės valdžia pa ėmė užstovu miesto galvą Venslauskį ir du miesto dūmos narių, bet po dienos juos paleido.

Buvo išleistas atsišaukimas į Vilniaus gyventojus keturiomis kalbomis: vokiškai, lenkiškai, lietuviškai ir žydiškai — ir gatvių kampuose išlipdytas.

Landvarávo gr. Tiškevičiaus dvaras visiškai sugriautas.

Varėnoje beišliko vos keli namai.

"Dz. Petr."

LIETUVIAI ORLE.

Maža inteligentų lietuvių saujelė senai jau rūpinosi sudaryti kokią nors organizaciją, kuri teiktų pagalbą čia esantiems savo tautiečiams pabėgėliams; bet formališkumas ir kitos kliutys neleido. Galų gale pasisekė įkurti Centralinio Lietuvių Komiteto skyrių šelpti nuo karo nukentėjusiems Spalių 25 d. buvo sušauktas visuotinis steigėjų susirinkimas, į kurį atvyko nemažas vyrų ir moterų būrelis. Nariais užsirašė 64 žmonis. Vienažinskaitei pirmininkaujant (Liet. Cent. Kom. įgaliotinė, atvažiavusi iš Petrapilio), susirinkimas buvo atliktas tvarkingai. Janulevičius ir Strupas pasakė susirinkusiems prakalbą, stengdamies įkviepti tautos dvasios tvirtumo ir savo kalbos bei tėvynės meilės.

Valdybon išrinkti: J. Kasakaitis, kun. Cipliauskis, kun. Baltrušaitis, Janulevičius, Sajonas, Marčiukaitis ir kun. Jokūbauskis; kandidatais: Banienė, Žilevičius, ir Starkevičius; revizoriais: Rauluzevičius, Dulskis ir Kutaitis; jų kandidatais: Neimantas, Vaitekunienė ir Grybačauskis. Apie 8 val. vakaro susirinkimas pasibaigė. Ryto metą išrinktoji valdyba susirinko ir pareigas tarp savęs pasiskirstė šitaip: Kasakaitis pirmininku, kun. Ciplijauskis jo padėjėju, Sajonas kasininku, Janulevičius sekretorium, valdybos narials: kun. Baltrušaitis, kun. Jokūbauskis ir Marčiukaitis. Komitetas jau nusisamdė butą susirinkimams: Sadovaja gatvė No. 21, taippat mokyklai vietą: Kromskaja gatvė.

Daugiau ne šimtas pabėgėlių po Banienės priežiura, yra sutalpintas Puškarnoje gatvėje, ir kelios dešimtys Sientininos dvarelyje, 4 varstai už miesto, po priežiura Vasilaitės. Visi tie vargšai mūsų tautiečiai turi čia žmonišką prieglaudą ir tautinę globą.

T. Ž.

("L. Balsas.")

PERSIRITO PER VAIKĄ

Portland. Me. — Tony Leo dviejų metų vaikas įsilaužė į lovą ir atsigulė šale savo tėvo. Tėvas nubudęs pamatė, kad jis persiritęs per vaiką ir vaikas negyvas. Bet pašaukė daktarus. Daktarai ėmė veikti su pulmotoriais ir atgaivino vaiką. Net patys daktarai stebėjosi iš savo pasisekimo.

ŽUVO AMERIKONAS

Londonas. — Su garlaiviu Persia žuvo Amerikonas McNelley, kurs buvo paskirtas konsulu į Aden. Jam siulią vietą valtyje, bet kadangi dar buvo ant laivo moteris su 2 vaikais, tai savo vietą pavedė moterei su vaikais, o pats su didžiu laivu murktelėjo jurėn.

JAPONIJOS ESKADRA EUROPON.

Tokyo. — Japonijos valdžia paskelbė, kad siusianti savo eskadrą iš geriausiųjų karinių laivų į Vidužeminę jurę. Eskadra plauks per Suez kanalą. Ten laivai dabos Japonijos prekinius garlaivius, kad neatsitiktų taip, kaip su Yasaka Maru.

EKPLIOZIJA ANT ... VIO.

New York. — Ant ... jos žibalo garlaivio ... tiko sprogimas. Vi... gus užmuštas ir ... Sprogimo priežastis ...

NUSKENDO PRI... GENYB...

Londonas. — Iš ... tinės—Cairo pran... ant nuskandytoj... Persia buvo In... Maharajah ... bra... 800.000 svarų sterlin... to garlaivio buvo ta... tas princo tarnų, o ... cas žadėjo sėsti gar... ste Port Sand.

LAIŠKAS IŠ KAR... KO.

Rašytas rugsėjo ... m. Jokubas Červok... liui Jonui į Norwoo...

,'Šiuo tarpu ačiū ... sveikas. Esu atsi... tėvelių brolelių ir se... žinėju po visą Ru...

Kai nuo birželi... kariuomenėn, tai ... dienelės neturėjau ra... nemačiau niekur sa... pažįstamų. O daba... mė vokietis namus, ... su kuo nei susiraš... man labai liudna. Su... yra iš Talpunų D. Ka... Tai mudu pasišneko... ... ku Dievui likau sv... sėjo 18 d. atstojan...

Iškilmingas ... šv. Jurgio ... wood, Mass... nedėldieni... Apielinkė... užkvieč...

R...

Umai mokąs ... blaivus, doras ...

Vargonin...

Išlygos ger...

Kreipkitės:

Rev. Fr. Aug...

GIRARDVIL...

PIRKITE
SKAITYKITE
PLATYKITE
"DARBININKO" LEIDINI...
PABAIKITE REIKALĄ SU IMK IR SK...

Tos knygutės dar liko 2.000 su viršum. Kada ... mėnesiu jos išėjo 8.000, tai aišku, jog pilnai nusis... ir todel aišku, kad tokios knygelės neprivalo būti su... bininko" knygyne.

Meldžiamieji, tuoj išbaikite tą knygelę.

Tie kurie dar neužsisakėte **Imk ir Skaityk**, tai ... dami kartu užsisakykite antrą "Darbininko" leidinį ...

DARBININKO DOVANĖLĖ
Darbininkams.
Ir jos kaina tik 5c.

Šioje knygelėje randasi straipsniai, kurie buvo ... ke" skyriuje: "Iš po darbininko plunksnos." Tuose ... se yra gausybės sveiko, darbininkiško, praktiško ... Visi straipsneliai vaizdingi, malonūs, simpatiški ... mokinanti, perspėjanti, paakstinanti.

Kalba švelni, lengvutė, o ne kokia dirbtinė.

Verta didžiausio išplatinimo.

Pigumu, dailumu, gerumu savo leidinių "Dar... šija visas kitas išleistuves.

"Darbininkas" tą daro ir galės daryti delto, ... knygos greitai išperkamos.

Knygelės "Imk ir Skaityk" kaina turėjo ... O mes parduodame tik už 5c. Nes į ją indėtas ... spieriai grįžta ir bėgyje kokių trijų mėnesių po jo... sas sugrįž su pelnu.

Todel broliai darbininkai ir sesers darbin... "Darbininko" leidinius tai ir ateityje galėsime ... naudingų, puikių, dailiai atspaustų, didelių veikal... nas.

...AS
...vergais ir
...R. K. Šv
... Sąjungos.
...ATA:
...$3.00
...$1.50
...esiams 75c
...iras numeris 3 c.
...s ir pinigus siųskite
adresu:
...ARBININKAS,"
...2 W. Broadway,
...BOSTON, MASS.
...ARBININKAS,"
...The Worker)
... popular Lithuanian
... Newspaper
...very Tuesday, Thurs-
...d Saturday by the
...'s Lithuanian R. C.
...iation of Labor
...IPTION RATES:
...$3.00
...$1.50
...ates on application
...communications to
...ININKAS,"
... Broadway,
...TON, MASS.

...AŽINO IR ...ISIPAŽINO.

...ika "Kovos" N. 53 "Jie ir Mes" apra-...savo pasikalbėjimą ...iš Detroite, kurs ...ad katalikai daug ...ni už socialistus, ...čias pastato ir už-...us ir visiems ki-...omenės reikalams ...girdi socialistams, ...ku ir mėnesinę kvo-...ngai užsimokėtie. ...pgailestauja, kad ...kaip katalikai savo ...pergyvena "medaus ...tai tuom pat laiku ...virsta skupuoliais, ...s ir neviernais Tamo-...pie duosnumą, tai esą ...nei kalbėt. Jeigu kok-...listas paaukojąs do-...o giriąsis prie kiek-...

...nąs savo "prakil-...au priėję prie to, ...reikalams, kaip ...ėje savo parti-...valima sukelt ...

...ekt pavyz-...suprask ...art esą ...

...au-...pa-...

...didžiausių bėdų mu-..., bet stačiai bėda!), ...d mūsų visur pilna — ...plauko bepartyviškose ...e, choruose, klubuose, ...muose ir dirbdami ...ami ten, eikvodami ...listišką energiją ten ...mtis po trupučio per ...viškus medžius pra ...atyti socialistiškos ...ašin kad taip vis-...sados labiau žiurėti ...idėjos, savo idėjos, ...ų, aukaujant savo ...giau laiko ir pinigo, ...butų sveikiau, ar tai ...riau!

... savo Sąjungą ir ji ...utinė turi buti įstai-... švaistytis po bepar-... užkampius, kur musų ...apuola į svetimųjų par-...klą.

...me savo suvienytų socia-...esą — remkime ją. Ga-...bus besišliejus ir vardan ...viškumo rėmus mums ...ą spaudą! Kodėlgi jie, ...riešai, neremia musų ...

...e broliai lietuviai ka-...aip išmintingai nupa-...cialistas. Daug ko ...delių mes sau galime ...

...arniausia ko norime, ...ų, išmintingą pamok-...ius draugai gerai ...ir pradėtų ji pildyti. ...velijame, kad bro-...tai, pasitaisę savo ...aklaraiščius, kuo-...dumtų iš katalikiš-...parapijų ir visokių ... Taip-gi velija-...alistų laikraščiai ...i organais kata-

likiškoms organizacijoms. Juk katalikiškas laikraštis nekuomet neapsiimtų būti organų socialištiškos ar laisvamanišk os dr-jos, bet net katalikiška spaustuvė atsisakytų spausti socialistišką laikraštį.

Mes katalikai labai butumėm patenkyti, jei socialistai paklausę savo draugo L. Pruseikos išdumtų iš savo niekinamųjų katalikiškų dr-jų, o susispiestų į savąsias. Netrukdytų mums darbo, o ir patiems socialistams būtų ant sveikatos. Gal išeitų iš cicilizmo gadynės.

Baigdamas savo pastabą dar kartą kreipiuosi į brolius katalikus, kad susiprastumėm mes. Jau jei socialistai šaukia, kad išeitų iš "bepartyviškų" organizacijų, tai tas padaryti mums labiau pridera. Kaip praktika parodo, tai tos visos "bepartyviškosios" partijos, draugijos ir organizacijos veikia partyviškai ir gana.

F. V.

ĮVAIRIOS MINTYS.

Išrišimui kapitalo ir darbo problemos, Bažnyčios ir valstijos pareigų bei uždučių, baltųjų ir juodųjų žmonių rasių sutaikymui tėra tiktai vienui vienas būdas, tai yra K r i s t a u s p a m o k s l a s a n t k a l n o; tiktai jį žmonija gyveniman vykindama teišriš visus nors ir sunkiausius **pasaulio** klausimus.

Vienas iš svarbiausių Dievo buvimui priparodymų yra tai nemirtingumas žmogaus sielos, dangaus ir pragaro buvimas ir teisingas rokavimasis su artimu — t e i s y b ė.

Teisybė yra tikresnė už m i r t į: vienas žmogus išliko nuo mirties, vienok pats Dievas nuo teisybės negali išsisukti; Jis turi visuomet būt teisingas.

M e s labai greitai pajuntame sunkumus bei nemalonumus, kokius kartais turime nuo k i t ų panešti; ale labai mažai tepamislijame apie s a v e, kokius nemalonumus paeinančius iš m ū s ų kiti turi kentėti.

G e r o v ė be n e p r i g u l m y b ė s yra karti.

Spręsk, apie paprastą darbininką m i e l a š i r d i n g a i; apie kunigą t e i s i n g a i, apie moterį m a l o n i a i; apie vaiką p u s a k l i a i; o apie visus žmones kalbėk su a r t i m o m e i l e.

Jeigu viskas, kas yra sakoma apie žmogų būtų pasakyta n e t e i s i n g a i bei p r a m a n y t a i ir su didžiausiu p a ž e m i n i m u; vienok ką gi gali kenkti tokiam, kurs viską sau r a m i a i praleis ir nelaikys nei kiek didesnės vertės už š i a u d ą.

Nėra žmogaus šioje pasaulėje, kurs galėtų būti be jokių r ū p e s č i ų ir v a r g ų; vistiek ar jis būtų karalium, ar popiežium, ar rankpelniu, kiekvienas turi savo n e l a i m e s.

Pr Jis.

KIEK KARĖ KAŠTUOJA.

Naujiems metams užstojus finansistai aprokavo kiek ligšiol europinė karė kaštavo. Jie sako, kad per pereitus 17 mėnesių kariavimo išleista visų valstybių 26 bilionai dolerių.

Jau prieš karę didžiųjų valstybių skolos buvo didžiulės, bet dabar tos skolos pasidvigubino.

Karės pradžioje aprokuojama, kad kariaujančios valstybės vien karės vedimui, nerokuojant šalių nuteriojimo, atsieis 50 milionų dolerių į dieną. Dabar valstybės išleidžia 85 milijonus dolerių kas miela diena. Talkininkai išleidžia du trečdaliu tos sumos, o teutonai vieną trečdalį. Bet karės vedimo brangumas kįla. Vėliau ji atsieis po 100 milionus dienoje.

Anglijos lordų rūmuose kalbama apie valstybių bankrutijimą.

Tuo tarpu Amerikon auksas tik plaukia. Nekuomet iš Amerikos nebuvo tiek prekių gabenama, kaip dabar. Amerikoje dygsta nauji milijonieriai.

Per pereitus metus Amerikon atgabenta aukso pusės bilijono dolerių vertės.

Kas girdėt lietuvių kolonijose.

NEWARK, N. J.

Kaukių balius.

Prieš naujus metus tą vakarą atsibuvo Šv. Jurgio dr-tės metinis (vadinu metiniu, nes jau daugelis metų kaip minėta dr-ja vis laiko tą vakarą kaukių balių) kaukių (maskavas) balius. Nusisekė labai gerai, publikos — svečių buvo labai daug, nes apie 900 žmonių. Pelno turės suvirš $250.00. Dalis pelno eis sušelpimui nukentėjusių nuo karės. Kiek eis tam reikalui tai paskirs ateinantis susirinkimas. Bet tikiu, kad bus skiriama nemažiau kaip trečia dalis, nes pernai taip buvo skiriama. Tokiu budu iš minėto pelno teks kelios dešimts dol. ir Lietuvos badaujantiems broliams Lietuvoje.

Kaukininkų buvo gana dikčiai, tik gaila, kad lietuviai kaukininkai rengdamiesi neatkreipia domos į rengėjų reikalavimus. Štai kad ir del minėto vakaro. Apgarsinimuose buvo minėta "kad dovanos bus duodamos tiems, kurie geriausia perstatys lietuviškus typus. Bet kaukininkų dauguma buvo visokių "klaunų" o lietuviškų typų labai mažai.

Bet keletas buvo ir pusėtinai lietuviškų typų, kaip tai: verpėja (vėliau pasirodė, kad vaikinas) su tikrai lietuvišku rateliu, artojas su arkliu ir arklu, piemenukas kašiukes (vazažes) pinąs, tas vaikiukas buvo tikrai naturališkas Lietuvos piemenukas, na ir keletas lietuviškų ubagų. O istoriškų Lietuvos typų nebuvo visai, kaip tai: kunigaikščių, didvyrių, dievaičių, krivių, vaidelyčių, vaidylų ir t. t. Iš to darau išvedimą, kad mažai lietuvių yra susipažinusių su Lietuvos istorija. Dovanos buvo net 8. Keturios vyriškos ir keturios moteriškos. Laimėjo dovanas virš minėti typai. Pravardžių neatmenu.

Šapalukas

PHILADELPHIA, PA.

Nemiega.

Kiek iš viso lietuvių Philadelphijoje sunku nuspėti, o juos suskaityti dar sunkiau. Sykį teko pastebėti angliškame laikraštyje lietuvių pačių pasigarsinimą apie sutarimą Lietuvių namo (salės) statymą, ten buvo paduota būk tai dvidešimts tūkstančių lietuvių esą Philadelphijoje. Praeitą vasarą vienas iš moksleivių buvo pasiryžęs surašyti ant peticijų visus Philadelphios lietuvius ir beveik perėjo per didesnę pusę miesto surašinėdamas, kur daugiausia lietuvių apgyventa. Ant peticijos buvo rašoma nuo dešimties metų amžiaus iki žilo senelio, kas tik gyvas. Bet tik surasta apie puspenkto tūkstančio. Suprantama, neskaitant tų, kurie prieštaravo ant peticijos rašyties, tatai jie ir nenori skaityties lietuviais, bet pasivadina save kitokiais vardais: germanais, polskais, tautininkais, socijalistais. Jų skaitlių kaip girdėjau taipgi tėmijęs rašytojas J. Valančiunas, ale pagal paties rašinėtojo sakymą, tai jų skaitlius, imant visus sykiu, vargiai keletą dešimčių galima priskaityti. Iš nesirašančiųjų daugiausia suskaitęs tų, kurie del baugumo atsisakę rašyties ir jų skaičius siekiąs maždaug apie pora šimtų.

Tatai iš augščiau minėto surašo galima spėti, jog philadelphiečių lietuvių nebus daugiau, kaip 10.000. visame Philadelphios mieste.

Draugyščių judėjimas.

Šv. Cicilijos moterų draugystė gerai gyvuoja. Susirinkimus daro kiekvieno mėnesio paskutinę savaitę. Savo gausioms aukoms yra atsižymėję iš visų philadelphiečių lietuvių draugyščių, kaip labdarybės taip ir karės nukentėjusiems. Pastaram reikalui šimtinę aukojo ($100.00.)

Šv. Kazimiero dr-stė taipgi skaitlinga, nariais ir pasiturinčiai gyvuoja. Karės nukentėjusių taip-gi nepamiršo. Dar yra pažymėtina, jog ši dr-stė yra prielanki moksleiviams ir atjaučia jų vargus-negalus. Taip vienas moksleivis (nun klerikas) J. V. yra per draugystės nutarimą paliuosuotas nuo mokesčių, ir draugystė maloniai pripažindama jam pilnas nario teises, padrąsina siekties prie užsibriešto tikslo.

Šv. Mikolo dr-stė, Šv. Stanislovo Kostkos, Šv. Izidoriaus, Teatrališka ir Giedorių dr-ja, šios visos atsižymėjo, kaipo katalikiškos draugystės rimtumu svarstymuose laike savo susirinkimų ir užjaučia aukoms savo brolių už vandenyno karės letena slegiamus.

Be to yra naujesnių draugijų ir draugijėlių, susitvėrusių: Moterų katalikių Sąjungos, P. Blaivininkų, Spaudos Draugija, T. Fondo skyrius, be to dar yra kelios bažnytinės draugystėlės, apie kurias kad ir nuvokiu jog sparčiai veikia, bet aiškiai jų veikimo nupiešti jaučiuosi negalįs. Kas iki čia pasakyta, patikrinimui draugysčių veikimo užteks paduoti aukų skaičių iš tų draugijų apskričio t.y. pietinės miesto pusės; prie šv. Kazimiero parapijos per T. F. skyrių jau yra išsiųsta $1.179.43 karės nukentėjusiems.

Informacijos Biuro skyrius irgi darbuojasi, kadangi į anglų spaudą sunku įsiprašyti, tatai pradeda mąstyti apie įsisteigimą savo angliško laikraštuko. Dieve, padėk jiems laimingai susitarti ir sumanymas įvykinti.

Blaivininkų kuopa džiaugiasi susilaukus savo organo. Moterų R. K. Susivienijimo kuopa su išsilgimu laukia locno organo. Bet Philadelphios šv. Kazimiero parapijos Vyčiai susilaukę savo organą "Vytį," pasidarė lyg nusigandę; viem jį linksmai sveikina ir džiaugiasi jo įsteigimu, kiti lyg abejodami apie savo neturtą ir tarsi dairosi kaip čia jį reikia maitinti, o dar kitas tur būti ne Vytis agituoja, kad organas "Vytis" vyčiams nei kiek nepridermingesnis imti, kaip pašaliečiai.

Pati darė operaciją.

Lietuviškas kriaučius Kazimieras Poška per kokį laiką turėjo viduriuose skausmą. Gydytojai kalbėdami jam apie operaciją ir ligonbutį labai jį surūpestino, ir taip K. Poška būk tai bijodamas operacijos, būk nemylėdamas eiti į ligonbutį susilaukė aršesnio skausmo. Panedėlyje 27 gruodžio, paėmęs britvą išaiškino ir privertė savo pačią daryti jam operaciją. Jo žmona Petronėlė, gailėdama vyro stengėsi atsikalbėti nuo vyro maldavimų, bet regėdama vyro kančią, pagalios pasidavus jo norui ir paėmus britvą, ant vyro operaciją mėgino daryti. Bet ant nelaimės ne daktarės būta, taip operacija ir nenusisekė, bet drebančia ranka perpiovus vyrui pilvą išlėkė gatvėn staugdama pagelbos. Toliaus tapo nugabentas ligonbutin ir kaip iš angliškų laikraščių matyti, jo gyvybė esanti pavojuj.

Apie moksleivius.

Apie moksleivius iš Philadelphios mažai ką girdėti, bet laike mokslo metų jų čia yra nemažai. Daro jie savo susirinkimus, daugiausia prie "Žvaigždės" vedėjos p-lės Julės Pranaičiutės ir laiks nuo laiko daro ten pamokas savo kalbos. Gerb. p-lė Julė Pranaičiutė daug jiems pagelbsta. Ir jie turi sudarę M. Rutos kuopą, kurios narių skaičius siekia 25. Dalyvauja su jais apie pora A. L. R. K. Moksleivių Susivienijimo narių. Kitoje miesto dalyje randasi ir daugiau A. L. R. K. M. S. narių, bet del tolumos negalima sueiti visiems.

Moksleivių Rutos kuopa tarėsi kaip girdėjau surengti vakarėlį. Taigi linkėtina jiems geriausios kloties.

Kriaučius.

Iš po darbininko plunksnos.

Broliai ir Sesers Lietuviai!

Jau 17 mėnesių kaip tęsiasi baisiausia pasaulio istorijoe karė, baisiausios skerdynės žmonių, žudymas nesuskaitomos daugybės gyvasčių ir visų didžiausias naikinimas vaisių kultūros, medžiaginių turtų ir visų civilizacijos, mokslo, gudrumo ir taupumo surinktų turtų.

Svieto valdovai savo godumo ir puikybės apsėsti, kapitalistų ir biurokratijos su aristokratija kurstomi, surengė šią baisiausią tragediją, tą kraujo praliejimą, tas nelaimes, skurdą ir ašaras, kurios bira iš akelių našlaitėlių ir visų kuriuos tik šiokiuo ar tokiuo būdu pasiekia ir paliečia karės baisenybės.

Jau milijonai gyvasčių išžudyta, dešimts syk tiek sužeista ir amžinais paliegėliais ir varguoliais padaryta.

Milijonai nekaltų mergelių ir moterėlių įžagta, pažeminta, visų didžiausiai ir baisiausiai nuskriausta. Šimtai tūkstančių senelių žilgalvėlių iš tėvynės išvyti bastosi po girias, po tyrlaukius badą, šaltį kenčia ir miršta. Taip-gi tūkstančiai nekaltų kūdikėlių lieka našlaitėliais ir nematys savo amželyje mielo tėvelio net motinėlės, nes juos giltinė prarijo. O tai vis karės aukos. Šimtai tūkstančių nekaltų kūdikėlių nešios visą amžių neteisingai jiems užmestą žymę tik todel, kad jų motinos puolė aukomis sužvėrėjusių, morališkai subankrūtijusių vyriškių — kareivių žvėrių. Kenčia nuo šios baisiosios karės visas pasaulis, bet galima sakyt, kad daugiausiai kenčia tai mūsų tėvynė **Lietuva.**

Taip jau likimo buvo skirta, kad mūsų geografiškas padėjimas kaip tik toje vietoje randasi, kur susiduria rubežiai dviejų veik didžiausių pasaulio galiūnų ir priešų: r u s ų i r v o k i e č i ų.

Susirėmė milžinai ir ardo viską, kas tik ant kelio pasipainioja trioba, ne trioba, giria ne giria, kalnelis ar upelis niekam nėra vietos, net paukšteliams ir žvėreliams. O ką apie žmones tai jau nėr ką nei šnekėt.

Ir išsiblaškė mūsų broliai lietuviai po platųjį pasaulį, po Rusiją po Siberiją ir po kitus pasviečius, kur katras valioja, kur katrą likimo vilnių srovė nunešė.

Bėgo žmoneliai kaip stovi, pusnuogiai, pusplikiai, kad tik išnešus gyvastį iš karės pavojaus. Kokį kas turėjo turtą ar mantą, apleido viską, o gelbėjo vien gyvybę. Bėgo seneliai žilgalvėliai su lazdelėmis pasiremdami, bėgo jaunuomenė, kaip stirnos, pasišokinėdami, vieni antrus aplenkdami, bėgo moterėlės vienus vaikučius glėbyje nešdamos, kitus už rankelių vezdamos, Dievo pagelbos ir mielaširdystės melzdamos ir kraugerius kariautojus keikdamos.

Sunkūs tai buvo laikai, tas bėgimas. Ale jo baisumo žmonės taip baisiai neatjautė, taip sakant iš karščio, nes vadovavosi tiktai instinktų meilės ir gyvasties gelbėjimo. Ir jokių pavojų nebojo. Tikėjosi, kad pabėgus nuo karės giltinės jau bus ir laimingi.

Bet kaip jie baisiai apsiriko.

Tiesa išbėgo, nors tie kuriems pasisekė, iš karės audros, bet pasiliko žmonijos išmatomis, elgetomis, ubagais; kurs vakar buvo turtingu ukininku ar biznierium ar rasi ir dvarponiu o šiandiena turi ranką atkišęs elgetauti, duonos kąsnelio prašyti palaikymui savo gyvybės. Rasi nevienas šykštuolis, kursai ubagėlį iš savo kiemo šunims išpiudydavo, nelaimei patikus biedniausią žmogelį kvailiu vadydavo, savo tarnus arba ir kitus vargšus nelabai norėdavo žmonėmis pripažįti, šiandien ištyręs ant savo sprando nelaimės naštą — dūsauja ir susipranta kuom yra nusidėjęs prieš artimą, prieš žmoniją ir prieš Viešpatį Teisybių.

Dievas galingas, Dievas teisingas, Dievas ir mielaširdingas. Dievas — Išmintis Amžisoji meilė. Dievas pabaudžia ir vėl priglaudžia. Ir visus amžius, visus svietus, ir visus dalykus tvarko kogeriausiai.

Prisiveizėkime gamtos apsireiškimams. Šitai žiema, vasara, šiluma, šaltis, lietus, audra, perkūnija, tvanai, vėtros, elektrika, ugnis, vanduo ir įvairiausi dalykai ir dalykėliai daiktai ir daikteliai; įvairybė didžiausia. Bet-gi tie visi dalykai gamtoje yra reikalingi ir geri, ir tam tikriems dalykams. Be jų negalima ...apsireikšties, išsivystytie.

Taip ir ši karė: Prasidėjo iš to susitvenkusio, susispietusio, susigrupavusio nedorybių šaltinio — kapitalizmo, biurokratizmo ir materializmo, kurių veidrodžiu buvo visasvietinė užgriebimo, pavergimo ir išnaudojimo valdžia ir politika. Nors didžiuma kariaujančių valstybių vadinasi krikščioniškomis ir viešai pripažįsta Kristaus mokslą, bet ištikrųjų tai politikoje to Kristaus mokslo nesilaiko nei vienos raidės.

Kristaus mokslas visas remiasi ant meilės Dievo ir artimo.

O valstybių politika kaip tik visiškai priešingai yra vedama: yra dedamos visos pastangos, kad tik menkesniąją, silpnesniąją tautą ar valstybę apgaut, nuskriaust, sumušt, praryt: o jeigu to negalima, tai bent padaryt savo verge ir čiulpt iš jos visas gyvenimo ir gyvavimo jėgas, vaisius, jos turtus.

Ir tokiems politikams, diplomatams už skriaudimą kitų statoma paminklai, kabinama ant jų krūtinių kryžiai, žvaigždės ir dalinama garbės diplomai.

Jeigu koks varguolis žmogelis, badu mirdamas pavogtų nuo kito keletą centų arba iš kur savo valia pasiimtų — tai jį teismas pasmerktų kalėjiman. Ir visi papeiktų.

O kad tokie galiūnai-karaliai, diplomatai, ministeriai, generolai išžudo šimtus tūkstančių žmonių, išdegina ir nuterioja didžiausius pasviečius užgrobdami svetimą turtą ir išplėšdami visaką, tai jiems dar garbę atiduoda, prieš juos minios galvas lenkia ir krykštauja.

Ar tai čia sekimas Kristaus mokslo ar tai čia pildymas meilės prisakymo? Užtiesą, kad ne.

Tai rasi Augščiausias ir leido šią karę del atnaujinimo pasaulio, del išjudinimo doros pamatų, del sugriovimo bedievybės ir del įvedimo geresnės tvarkos pasaulyje, žmonijoje.

Kaip ten nebuvę, o karė yra, ir yra labai baisus dalykas ir mūsų broliai baisiai kenčia. O juos gelbėt reikia ir mes visi tame klausime sutinkame. Ir šelpiame, kaip rodos kiek kas galime. Bet prisižiūrėjus atydžiai į visą šelpimo darbą, tai reikia sakyt po teisybei, kad jisai yra ne tose vėžėse, kuriose turėtų būt praktiškai dalyką vedant.

Dabar mes aukojam tada, kada kas mumis išjudina, ar tai koks kalbėtojas, ar tai koks kunigas, ar draugas. Žinoma gerai ir tas, bet dar to negana.

MES TURIME UŽSIVESTI SISTEMATIŠKĄ AUKŲ RINKIMĄ, kad kožnas lietuvis ir lietuvaitė aukotų po kiek kas gali, ir nuolatos. Duokim sau po 5 centus kas savaitė. Žinoma jeigu kas gali, gal pasiskirt tiek kiek jis nori, ale aš manau, kad po 5 centus tai kiekvienas kursai darbą turi, tai galėtų aukot.

Surinkimui tų penktukų turėtų būt parūpintos tam tyčia blankos ir turėtų būt pas kiekvieną gaspadinę o ant mėnesio vieną kartą tam tyčia paskirti visuomenės kolektoriai turėtų tuos penktukus su blankomis surinkt ir pasiųst Tautos Fondan ir į vietą pripildytų senų blankų paduot gaspadinėms naujas blankas.

Tame darbe galėtumėme visi lietuviai dalyvauti ir katalikai ir laisvamaniai ir socialistai. Juk visi turim savo partijų fondus ir galėtumėme pagamint savotiškas blankas ir sukolektavę pinigus pasiųst per tą fondą kurium geriaus užsitikime.

O tenai Lietuvoje pagelba labai reikalinga — o alkanas tai nežiūri kas jam paduoda duonos kasnelį. Jisai tiktai džiaugiasi atitolinęs badą ir laimina tą, kuris jį sušelpia.

Tai mano nuomonė. Apie tai turėtumėme visi lietuviai pagalvoti ir pasistengti kokiausiai įvykinti.

O visokis darbas sistematiškai vedamas geriausius vaisius atneša. Ir mums reikia sistemos ir ištvermės o milžiniškus dalykus veiksime. Ir savo brolius ir tėvynę sušelpsime.

O dar kas ypatinga, kad kiekviena draugystė savistoviai dirbdama o dirbs bendrą visuomenišką darbą, praktišką, prakilnų ir dorą, tiško susipratimo, pašalpos ir vienybės darbą.

F.

WESTFIELD, MASS.

Smarkiai kįla.

Važiuojant iš Bostono, Mass. į Albany, N. J., tuoj už Springfield, Mass. užvažiavau indomų miestelį Westfield. Apie jį kolkas nedaug ką težinojau, ir tik sykį tebuvau buvęs jame. Bet dabar, pabuvęs Westfielde kiek ilgiau, pamačiau ir sužinojau daug ko gero apie jį. Anot vieno Westfieldiečio: "Tik niekas apie mus nerašo. O medegos rašymui mes turime daugiau nei kitų miestų gyventojai".

Šiaip išsitarė man vienas iš lietuvių. Ir jis taip kalbėdamas turėjo mintyje lietuvius. Kuomi tat šis miestas ir yra mums indomus. —Mat mūsų brolių ten randasi ir triusia. O apie brolių padėjimą visada yra žingeidi žinutė.

Westfield yra gražus miestelis. Jis niukso lankoje šale poros kalnų. Lanką bei laukus vadinasi field. Westfield lietuviškai jau būtų — lanka į vakarus bei vakarinė lanka. Ją riežia viena iš Connecticut upės šakų.

Ten darbai kiek įvairus. Bet geležinės užima didesnę dalį Westfieldo industrijos. Gyventoų ten yra 19.000. Gyventojai yra labai maišytų tautų. Po miestelį vaikščiodamas tai tik skaityk įvairiomis kalbomis bažnyčių vardus. Užtinki ten visų pirmiau dvi airių bažnyčias, paskui slavokų, lenkų ir lietuvių. Lietuvių čion kolkas tik svetainė yra vartojama bažnytinėms apeigoms.) Yra protestonų bažnyčių. Žingeidžiausia žinutė bus iš lietuvių gyvenimo. Westfielde randasi apie 600 lietuvių; kaip girdėjau. Daugiausia uždirba tie, kurie dirba geležinėse. Jie turi šičia savo parapiją ir daug draugijų.

Parapija, kaip teko nuo klebono girdėti, labai gerai gyvuoja. Dar nėra metų kaip šį Westfieldo lietuvių parapija uždėta, kaip kunigas K. Vasiliauskas atvyko čion ir suorganizavo ją, o galybės gerų darbų nuveikta. Bažnyčiai lotai nupirkti, klebonija pastatyta nauja, kaip žvakė, ir išvaizdinta, kaip koks gražus gamtos paveikslas. Be to daug dalykų supirkta laikinai bažnyčiai. Pamaldos yra laikomos Lietuvių svetainėje. Ten užtat randasi daug parapijinės nuosavybės. Suolai, altorius, gražųs arnotai ir t.t.

Gruodžio 26 d. čia buvo du gražiu atsitikimu. Iš ryto 11 val. kun. Aug. Petraitis iš Worcester'io laikė čia iškilmingas mišias. Asistoje tarnavo šie: Vietinis klebonas—kun. K. Vasiliauskas antidiakonu, lenkų vietinis vikaras kun. Ant. Žehner—diakonu, kl. Pranas Vermauskas iš Brocktono subdiakonų ir klerikas P. Juškaitis iš Brockton ceremonistu. Žmonių neperdaug būta, nes oras buvo baisiai biaurus. Visą naktį į nedėlią išauštant lijo. O išaušus, tai snigo ir pustė iki po pietų. Bet kurie išdrįso atristi į bažnyčią tokioje pugo-, tai labai apeigomis gėrėjo—net džiaugėsi atėję, nes apturėjo palaiminimą nuo tik įšventinto kunigėlio A. raičio. Antras dalykas, tą pačią dieną žymus West-lo lietuvių istorijoje atsi-nas buvo tai klebonijos entinimas. Bažnyčioje a-s užbaigę kunigai ir kle- parėjo į naują Westfieldo rių klebonijos namą, čion buvo ir daugiau kunigų. Tuoj ir klebonijos imo ceremonijos pra- Lenkų vietinis kleboj. J. Va. Roth, šventino ją. Po tam pietus ir išsiskirstimas. Kun. traitis likosi prie savo jos draugo kun. Vasi- ant trumpų vaišių, upas jam suteikė porą dyklaikio.

inių draugijų gyve- lėjau visko gerai su- irdėjau, kad ten yra kuopa. Jie ten vei- turi savo vakarines pamokas. Sudė- el pastatymo ant tės Laurinaitės vytės kapo paminklo. Blaivininkai ir veikia. Veikia, žinoma, ir kitos čia draugijos, nes be didžio ir santaikingo veikimo kolonia lietuviškoji nebutų taip grait ir taip labai pasiyrusi pirmyn. Lai ji tą daro ir toliau. Lai apie ją daugiau kas ir rašo.

Prie to viso dar man buvo Westfieldiečiai giriami už skaitymą laikraščių.

Man pranešta, kad čion kuone visi katalikiškiejie laikraščiai yra skaitomi. O socijalistiškiejie metami šalin. "Darbininkas" čion ėsąs mylimas. "Draugas" ir kiti taip-gi parsiduoda labai skaitlingai. Jonas Donavičius čia daugiausia laikraščių parduodąs.

Darbininkas.

NEWARK, N. J.

Tai bent vyrai.

Šv. Jurgio dr-tė paskyrė užmokestį visiem darbininkam, dirbantiems ant Naujų Metų baliaus, kiekvienam darbininkui užmokestį pagal darbo svarba. Kada minėti darbininkai gavo užmokestį, tai dauguma paskyrė tą uždarbi del brolių lietuvių nuo karės nukentėjusių. Aaukotojų vardai šie: P. Bražauskas, $2.00; D. Dominauskas, $1.00 (pusė uždarbio); K. Vaškevičius $1.00; T. Senkevičius $.95; S. Maliušis $.40; F. Gečis $1.00; T. Jotautas $1.00; A. Stankevičius $1.00; A. Miškunas $1.00; T. Kuisis $.50 ir T. Papartis $1.00 (du paskutiniai neuždirbę aukavo). Viso $10.80.

Perdaviau minėtus piningus Tautos Fondo Newarko Skyriaus iždininkui S. Praniui.

Aukuotojų ingaliotinis,
A. J. Staknevičius.

ATHOL, MASS.

Gaisras.

Gruodžio 19 d. 2 val. po pietų iš nežinomos priežasties kilo gaisras p. P. Buzevičiaus rubsiuvykloje. Nors gaisrą ir pasisekė greit užgesinti, tečiaus iš to nuostolio yra visgi nemažai.

Gera proga lietuviams.

Tiems lietuviams, kurie nori prigulėti prie lietuvių pašalpinių draugijų dabar ytin atsivėrė gera proga įstoti į vietinę šv. Pranciškaus vyrų ir moterų draugiją. Toji drja laikytame mėnesiniame susirinkime 19 d. gruodžio nutarė ant metinio susirinkimo, kuris atsibus 16 d. sausio, 1916 m., priimti naujus narius už pusę įstojimo mokesties. Tose draugijoj prigulėdami nariai moka po 25 centus ant mėnesio ir gauna pašalpos ligoje $ 5.00 savaitėje ir $ 150 pomirtinės.

Lietuviams privalėtų nepamiršti dienos metinio susirinkimo, nes tokios lengvos įstojimo sąlygos bus tik tą vieną dieną. Beje, netoliau, kaip penkias mylias gyvenantieji nuo Athol'io taipgi gali įstoti šion draugijon.

A. K. Losius.

Šv. Pr. V. ir M. dr-jos rašt.

MAHANOY CITY, PA.

Lietuviai turi daug biznių.

Labai retai tenka užtėmyti žinučių iš šito miesto ir tas taip atrodo, kad čion lietuvių būtų visai mažai, bet atpenč Mahanoy city yra viena iš senesniųjų didesniųjų lietuviškų kolonijų Amerike. Priežastis gal yra ir tame, kad čion išeina lietuviškas laikraštis "Saulė," kuris informuoja visuomenę apie mahanojiečių gyvenimą, bet man atrodo, kad permažai kiti laikraščiai gauna žinių iš šito miestelio.

Yra čion daugiau, kaip 75 saliūnai, taipos-gi nestokuoja ir kitokių biznių kaipo: drapanų, čeverykų, groserių, krautuvių ir mėsinių. Yra viena lietuviška aptieka (drugstore.) abelnai imant, lietuviai čion gerai gyvena, didžiuma turi savo locnus namus. Yra keli taip vadinami turtuoliai, kurių turtas išneša į šimtą tūkstančių ($ 100.000.) dolerių. Tik labai apgailėtina, kad tautystės susipratimas yra labai silpnas. Vienybė ir užuojauta tarp savųjų kas link biznierių ir darbininkų t.y. tarpe pardavėjo ir pirkėjo nekokia, nes yra daug, kurie reikale perka daiktus ne krautuvėje tautiečio, kur galėtų už tą pat kainą gauti, o daug kartų dą pigiau, bet jie perka pas žydą.

Stoka kuopų gerųjų organizacijų.

Jaunimo tarpe išimant chorą, kuris pusėtinai darbuojasi, jokio veiklumo nėra. Vyčių kuopos ligšiol dar nėra, taippat moterų sąjungos, nei darbininkų kuopų nėra. Vertėtų lietuviams čion turėti savo locną banką, nes turi iško, tik gaila, kad nėra kam suorganizuoti.

Darbai čion gerai eina kasyklose dirba kasdien.

J. K. Daržininkas.

PITTSTON, PA.

Gruodžio 26 dieną atsilankė su prakalboms pas mus p. A. Račkus, studentas Loyolos Universitatės Chicagoje. Prakalbos įvyko lietuvių bažnytinėj svetainėj, žmonių susirinko nemažas burelis—apskritai sakant apie 400. Kalbėtojas pirmoj savo kalboj puikiai nušvietė ką padarė katalikų bažnyčia žmonijai iš mokslo atžvilgio, iš antrosios pusės nurodė ką pagamino socijalizmas lietuvių tarpe, ir kur galutinai atsidurtų žmonija įvykus socijalizmui. Aiškino taipgi apie mūsų cicilikus, kurie skelbia esą didžiausiais mokslinčiais, niekindami lietuvius katalikus ir jų veikėjus, o tuom tarpu būdami patys didžiausiais ištvirkėliais, lietuvių tautą ant pajuokos išstato svetimtaučių akyse, o apie socijalizmą tiek apsipažinę, kiek vilkas apie žydų pikniką.

Antroje savo kalboje p. Račkus gražiai nurodė katalikų bažnyčios įtekmę tautų paliuosavime iš vergijos, gi socijalizmui įvykus pasaulyj, užviešpatautų biauriausios rūšies vergija. Galutinai paskutinėj kalboj aiškino apie spaudą ir skaitymą gerų laikraščių ir knygų. Persergėjo lietuvius katalikus nuo blogų laikraščių, o ypač mūsų cicilikų išleidžiamų, nes blogi laikraščiai gamina didžiausius žmonijai prasikaltėlius, kriminalistus, kurie paskutiniuose laikuose lietuvių tarpe apsireiškė. Žmonės kiek girdėjo labai buvo patenkinti prakalbomis, ir kaip vienas išsireiškė, kad girdi būtų labai naudinga kas mėnuo surengti panašias prakalbas. Laisvamaniai ir cicilikai žinoma peikia, nes kas jiems patiks, jei ne jų dudą pučia. Laike prakalbų bažnytinis choras sudainavo keletą dainelių. Prakalbos užsibaigė chorui sudainavus Lietuvių himną. Ačių p. Račkui ir podraug chorui už pasidarbavimą.

Vargšas.

BROCKTON, MASS.

30 Gruodžio buvo čia Blaivininkų susirinkimas bei prakalbos. Prakalbos prasidėjo nuo aštuntos valandos vakare. Vėliokai delei to kad žmonių neperdaugiausiai tesusirinko. Vis laukta burio didesnio. Žinom kaip dar Blaivininkų Brocktone nedaug tai ir tas burelis duoda viltį Blaivybės įvykimui, bet palei skaitlingo Lietuvių Brocktone apsigyvenimo, tai toks susirinkimas biski būtų lyg permažas. Kaip nebūtų visgi yra viltis Blaivybės prasiplatinimui ir Brocktone. Kitą metą čia bus Blaivininkų Seimas. Prie to naujų metų geros rezoliucijos ir kiti dalykai rasi sukels ir čia Blaivybės dvasią.

Susirinkime kalbėjo vietiniai moksleiviai ir vietiniai Blaivininkai. Svarstyta apie didesnį skleidimą Blaivybės. Nutarta turėti dar ir kitą Mass Susirinkimą Kalėdų laike pakol, girdi, moksleiviai yra ant vaišių. Tas susirinkimas įvyks 3 Sausio 5 val. vakare. Čia bus kalbama apie rengimasi prie steinančio seimo ir apie abelną Blaivininkų dvasios čion užkretimą.

Darbininkas.

WORCESTER, MASS.

L. Vyčių 26 kuopos auka.

Paskutinį vakarą Dailės Parodos, 29 d. gruodžio laikė prakalbą klerikas Virmauskis iš Brockton. Aiškindamas apie Vyčius, daug gerų dalykų pasakė. Po prakalbos parinko aukų į Vyčių organo Fonda.

Paaukojo:

Kun. Meškauskas	$5.00
Kun. Raštutis	1.00
Kasparas Mažeika	.50
Jonas Vaitkus	.50
Jonas Cižauskas	.50
Smulkių įėjo	6.01
Iš viso aukų	$13.51

Vytis

MONTELLO, MASS.

L. D. S. II Kuopos prakalbos.

Nedėlios vakare, Sausio 2, 1916, Šv. Roko svetainėje atsibuvo prakalbos surengtos L. D. S. II kuopos. Žmonių prisirinko pilna salė ir visi prakalbų su atyda klausėsi.

Pirmininkas kuopos, Juozas Vaičiunas, atidarydamas vakarą paaiškino apie tikslą prakalbų ir tikslą L. D. S. organizacijos. Jis tada perstate seminarijos auklėtinį Praną Juškaitį, kuris plačiai kalbėjo apie L. D. S. ir platinima katalikiškosios spaudos. Jo kalba buvo gana ilga, bet žmonėms gerai patiko, nes nurodinėjo daug svarbių faktų apie mūsų gyvenimą. Po jo kalbos pirmininkas savo karštais, jautriais žodžiais ragino lietuvius prisidėti prie Lietuvių Darbininkų Sąjungos.

Tada padeklamavo p-lė Vismontaitė. Po deklamacijos buvo perstatytas moksleivis Pr. Virmauskas. Jis kalbėjo apie literaturą. Išaiškino delko Adomui ir Jievai nereikėjo literaturos ir dėlko mums jos reikia. Paaiškino apie gerą ir prastą literaturą. Jo kalba buvo gyva ir žmonės užinteresavo. Ant užbaigos kalbėjo J. J. Ramanauskas. Jis ragino žmones mesti skaityti nedorus laikraščius. Prirodinėjo, kad žmogus negali visus laikraščius skaityti be skirtumo ir lik ti su sveiku protu. Ragino imties už amatų ir mesti girtuoklystę. Trumpa prakalba, bet buvo pilna gyvumo.

Buvo pagarsinta, kad dar kalbės ir Pranas Viraks, vienas iš "Darbininko" redaktorių. Bet dėl kokios tai priežasties jis negalėjo atvažiuoti. Reikėtu daugiau panašių prakalbų, ypač čia Montelloje, nes čia lietuviai baisiai paskendę girtoklybėje, o kur daugiau girtoklystės, tai ten ir daugiausiai visoki nedori darbai ir netikę laikraščiai yra prasiplatinę.

Jo Mylista.

LAWRENCE, MASS.

Krutamieji paveikslai.

Gruodžio 31 d. 1915 m. lenkų svetainėj p. Račiunas rodė krutančius paveikslus. Pirmiausia apie karės pradžią, daugiausia iš Rusijos. Paskum parode "Vestuves" ir vaizdelį iš lietuvos gyvenimo, ir dar porą.

Paveikslai gražus, aiškus. Apie karės vaizdelius p. Račiunas aiškindamas perdaug laikes vokiečių puses. Žinias paaiškinimui taip gi matyti p. Račiunas kažin iš kur ima, nes Amerikos laikraščiuose, ypač lietuviškuos neteko tokiu žinių pastebėti, kokias p. Račiunas pasako.

Žmonių buvo pilna svetainė. Įžanga 25 centai. Dalis pelno rodos eis nukentiejusiems del karės. Be to dar pora vaikučių gražiai padainavo "Pasakyk mano mylimas krašte."

Volungėlis

ATHOL, MASS.

Kalbėjo apie darbininkų judėjimą.

Gruodžio 27 d. šv. Kazimiero Pil. Bl. 24 kuopa surengė prakalbas. Ant prakalbų buvo laukta atvažiuojant pakalbet kleriko Vermausko iš Bostono, bet jisai neatvažiavo, užtai kalbėjo Šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. Meškauskas. Tečiaus garb. kunigas kalbėjo tik apie darbininkų judėjimo historiją; kalbėjo ilgai ir puikiai nupiešė dalyką.

Po prakalbų jaunimas dar žaidė ilgokai.

A. K. Losius.

CHICAGO, ILL.

Moterų Sąjungos 1 kuopos susirinkimas.

Gruodžio 26 d. Šv. Jurgio par. salėje 1ma kuopo A. R-K. M. Sąjungos laikė savo metinį susirinkimą. Prisirašė trys naujos narės. Likosi išrinkta komisija del surengimo vakarėlio, kuris įvyks 23 d. Sausio 1916m. ant 3čiu lubu Šv. Jurgio par. salėje, iš sekančių: M. Overlingaitė, A. Valančiunaitė. S. Satkauskaitė ir O. Tamošiunaitė.

Apsvarščius kitus dar svarbesnius kuopos reikalus sekė rinkimas naujos valdybos. Kuopos dvasiškui vadovui atsilankius narės vienbalsiai nutarė, kad ir ateinančių metų pasiliktų dvasišku vadovu ir, Kun. Albavičiui su gražiais linkėjimais kuopai prisiėmus, narės atsistojimu ištarė Ačių. Teipos-gi vienbalsiai nutarta likti tą pat valdybą ir del 1916 t. y. Pirm. — A. Nausedienė, Vice-Pirm — S. Satkauskaitė, Prot. Rašt. — M. Overlingaitė, Fin-Rašt. — J. Adamavičiutė, Išdininkė — Dr. S. A. Šlakienė Išdo globėjos P. Elijošaitė ir H. Jovašaitė. Ši valdyba susideda iš gabių narių, iš kurių galima tikėtis nemaž gyvumo ir darbo. Teipos-gi reikia priminti, kad ši kuopa paaukavo $34.50 į Moterių Kalėdinį Fondą ir teip-gi kitos kuopos gausiai aukavo, teip kad visais atžvilgiais moterių Fondas nusisekė, nes ką Moterių Sąjunga sumano visuomet gerai pavyksta.

Korespondentė

PHILADELPHIA, PA.

Naujas sumanymas. Gruodžio 30 d. 1915 m. Philadelphios lietuvių InformacijosBiuro skyrius laikė metinį susirinkimą. Pirm. gerb. J. J. Kaulakis negalėdamas dalyvauti tame susirinkime įgaliavo savo pagelbininką moksleivį J. Valančiuną su tam tikrais patarimais.

Išeis angliškas laikraštis.

Tasai susirinkimas svarbus tuo, kad mūsų skyrius pageidaudamas uoliai veikti iš tautiško-politiško atžvilgio su informavimu, bet patyręs, kaip sunku tas darbas per svetimą spaudą vykinti, todel šiame susirinkime tarėsi įsisteigti nuosava angliškos kalbos laikraštuką, per kurį liuosai bus galimą Lietuvos vargus ir reikalus informuoti svetimtautiškai visuomenei ir surasti per juos užuoautą.

Pradedant svarstymus perkratyta praeito laikatarpio darbavimąsi ir priėjo prie svarstymo: ar reikalingas mums nuosavas angliškos kalbos laikraštukas? Apsvarščius, vienbalsiai pripažinta reikalingu. Toliau svarstant apie laikraštuko leidimo lėšas, tai nekurie pradėjo abejoti apie jo busiantį finansišką stovį. Bet susirinkimo vedėjas paaiškino, jog galima padaryti mūsų skyrių į dvi grupi: tie, kurie finansiškai apsiima tą laikraštuką palaikyti, ir tie teturi vardą leidėjų; kiti negalėdami daug ką remti pinigais, jie raštais ir agitavimu ir kitaip pasidarbuos; ta grupa vadinsis bendradarbiai. Sekantieji. išrinkta daugumą balsų: laikraščio vedėju M. Slikas (moksleivis juristas:) į literatišką komisiją kun. J. J. Kaulakis, Dr. A. Dambrauskas, kun. J. Zimblys: į administracijos komisiją: kun. J. J. Kaulakis, p-lė St. Brazaičiutė, P. D. kun. M. Šedvydis ir kun. J. Zimblys.

Sutvarkymas ir smulkesni nutarimai pavesti administracijos komisijai per mėnesio tarplaikio sudaryti taip, kad vasario mėnesį būtų galima pradėti.

Minėtasis laikraštukas bus knygos pavidale, pradedant nuo 24 puslapių bus padidinamas jeigu tik turės užtektinai medegos. Išeis kas mėnuo. Talpins savyje politiškus, literatiškus ir istoriškus mokslu paremtus raštus. Taipgi bus papuoštas ilustracijoms.

Platesnes žinutes pasiteravus administracios komisija paduos paskiau per laikraščius, kurių stokuoja dar šiuomi sykiu.

Administarcijos komisijos antrašas:
324 Wharton st., Philadelphia, Pa.

Dabarties norintiems susirašyti gali kreipties kun. J. Kaulakio vardu.

Rašt. **J. Valančiunas.**

BROOKLYN, N. Y.

Nedėlioj 26 atsibuvo draugiškas vakarėlis Liet. Vyčių 41 kuopos kun. Petkaus parapijos mokyklos name.

Vakarėlio programas susidėjo iš lietuviškų žaislių ir draugiškų pasikalbėjimų.

Taipgi turėjome gražią vakarienę, pagamintą iš visokių saldumynų ir šilto gardaus koko. Apie stalus susėdus visiems svečiams, buvo trumpos prakalbėlės, kuriose kiekvienas išreiškė savo mintis.

Visiems išreiškus savo mintis ir linkėjimus—bei velijimus vyčų jaunimui, kaipo nariai taip ir svečiai, kurie buvo užkviesti narių. Paskiaus buvo paaiškinta ir perskaitytas atsišaukimas prisiųstas iš Vyčių centro reikale įsteigimo paminklo ant kapo mūsų sesytės vytės p-lės Petronėlės Laurinaitės žuvusios Chicago. Kapėj su Eastland pereita pavasarį. Po perskaitymo to laiko visiems pritariant buvo pereita vienos vytės su tonelkaite apie stalą, kad pakolektuoti tam tikslui, surinkta $6, 10 centų. Per klaidą buvo pasakyta $6,60 centų. Toliaus bus aukotojų vardai ir pravardės. Ištarta širdinga padėkavonė visiems aukautojams.

Tolesniai po vakarienės ir po draugiškų pasikalbėjimų vėlei sueita į kitą šokių kambarį, kur buvo šokiai ir žaislai iki 11 tai valandai, visi linksmi atsisveikindami išsiskirstė sau ant pasilsio.

Kp. Korespondentas.

ELIZABETHPORT, N. J.

Darbai.

Darbai šiuom kartų labai gerai eina, prastesniose vietose truksta darbininkų, tik tinginiai nedirba. Mano nuomone Sąjunga daug pasekmingiau plėtotus, jeigu kuopos paduotų laikraštyje, kur buna susirinkimai ir kada, kaip rą dieną. Tada žinoma mat tus, kur esama jau kuop tai rastūs žmonių norinčių sirašyti ir žinotų, kur ir k nuveit, o kur dar nėra, ma būtų sutvert naują.

Tik bėda Elizabete su močiute girtybe. Ji dau teršia ir neleidžia vykinti gerų užmanymų su žmonėms sušnekėt negalima,

S. Mar—čr.

NE VISI DAR ŽINO,

kad Metraštis yra vienas tų retų leidinių, kurį nusipirkęs niekas nesigaili.

O geras Metraštis buvo ir bus kiekvienam reikalingu dalyku, tokiuo dalyku be kurio negalima apsieiti. Metraščio reikia pasigauti per ištisus metus kas savaitė po keleta kartų.

Dauguma iš mūs dar gerai atsimena kokią svarbią rolę lošė kalendoriai arba metraščiai anais liūdnais laikais, kuomet mums spauda buvo užginta mūsų tėvynėje.

Kalendorius arba metraštis buvo tuomet mūsų brolių švietėjų, visokių žinių, patarimų, rodstraipsnių pasiskaitymų teikėju — žodžiu kalendorius tuomet užvadavo laikraščius ir knygas.

Vienok tuometiniai kalendoriai buvo ir neišvengtinai turėjo būti mažyčiai.

Kas kita šiais laikais. Kitokie laikai, kitokios gyvenimo sąlygas ir kitoks gyvenimas. Turime visokių organizacijų, mokyklų, apsčiai laikraščių, knygų, gyvenimas verda, daug jame visokių apsireiškimų, kuriuos tinkamai paršviečia geri laikraščiai.

Prie šitokio atsimainiusio gyvenimo turi būti kalendorius arba metraštis.

Šiems, t. y. 1916 metams, visuose atžvilgiuose prie šiandieninio gyvenimo pritaikytą Metraštį Kat. Spaudos Dr-ja.

Tik žiūrėkime, kaip tas Metraštis puikiai prie venimo pritaikytas.

Šiais laikais turime visokių veikėjų, laikraštininkų, ninkų, įvairiose srityse pasižymėjusių vyrų ir moterų, kunigų, svietiškių, apie kuriuos girdime, skaitome, apie kuriuos indomu jame.

Su viršum šimto tokių pasižymėjusių asmenų fotografijų rasi didžiame **Metraštyje.**

Mes Amerikos lietuviai turime visokių įstaigų, bažnyčių mokyklų. Visų bažnyčių paveikslus rasi dailiame **Metraštyje.**

Amerikos lietuviai katalikai turi visokių organizacijų, naudingų dr-jų, apie kurias kiekvienam svarbu žinoti. Apie visas didžiąsias organizacijas gražius ir aiškius aprašymus atrasi gražiame **Metraštyje.**

Katalikams indomu, svarbu žinoti, kaip stiprūs yra katalikai Amerikoje, kokias jie turi čia organizacijas, įstaigas. Apie tai gausiai žinių rasi puošniame **Metraštyje.**

Baisi karė eina Europoje. Apskrita tos karės apibudinimas ir apie šios karės priežastis rasi šauniame **Metraštyje.**

Pereitais 1915 m. daug darbų atliko Amerikos lietuviai. Nudugnų tų darbų ir lietuvių gyvenimo apsireiškimų apibudinimą rasi rimtame **Metraštyje.**

Katalikų priešininkai be paliovos užpuldinėja, peikia, žemina Bažnyčią, tikybą, dvasiškiją. Kiekvienas katalikas privalo suprasti nepamatingumą tų užmėtinėjimų. Ką atliko Bažnyčia, išrado ir nuveikė katalikų mokslavyriai mokslo, kultūros, apšvietos, pažangos srityje rasi viską apimančiame **Metraštyje.**

Indomu žinoti apie septynis brolius miegančius, apie Lourdo stebūklus, kaip atsirado kortos, gerai turėti surašą visų popežių, Suv. Valstijų prezidentų, visų žemės valstybių, didžiausių miestų. Visa tai rasi gausiame **Metraštyje.**

Toli gražu ne viskas čia paminėta, kas yra milžiniškame **Metraštyje.**

Metraštyje rasi kokio didumo yra lietuvių gubernijos, kiekvienas kurioj yra bajorų, sodiečių, žydų, lietuvių, katalikų, stačiatikių, kiek ant žemės yra tikėjimų ir po kiek kiekvienas tikėjimas turi išpažintojų, kiek Amerikoje nigerių, kiek tautų Europoje, kiek kurioj valstybėj kareivių atsieina ant 1.000 gyventojų, kek kainuoja brangiausi pasaulyje paveikslai, kur kokie didžiausi pasaulyje knygynai, po kiek senovėje už vergus mokėta, kaip ir kiek atsieina karalių šeimynų ušlaikymas. Bet rašyk, nerašyk vis vien nesurašysi visako, kas yra neišpasakyta **Metraštyje.**

Apie ką tik indomauji, apie tą rasi **Metraštyje.**

Neatidėliodamas pirk, o turėsi visiems metams malonaus skaitymo.

Kaina 75c.

Drūtuose apdaruose $1.20.

Išsirašykite iš "Darbininko" knygų krautuvės.

Adresas:
"DARBININKAS,"
242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Juokų Juokeliai.

JUOKAI — GYVENIMO PRIESKONIAI.

Įvairūs prieskoniai — druska, pipirai, cibuliai ir t.t. labai pagardina valgį. O kai be druskos — tai valgis visai nekoks tebūtų.

Be juokų, be žaismių gyvenimas būtų visai nekoks. Juokai ir žaismės yra it minėti prieskoniai valgiuose.

Darbininko gyvenimas ir darbas kasyklose, dirbtuvėse, akerdyklose yra nuobodus, monotoniškas. Tad darbininkams labai reikalingas atsinaujinimas, pasilinksminimas, žaismės, juokai, smagūs pasiskaitymai. Jei to nėra, tai žmonės neišvengtinai ieško pasilinksminimų blogose vietose — saliunuose, bolinėse, kazyrose.

Todel pripažįstame, jog smagūs pasiskaitymai, smailūs juokai yra labai naudingi ir reikalingi darbininkams.

Tai-gi dabar "Darbininkas" savo Juokų—juokelių skiriuje pasistengs pajuokauti, pašposauti su savo skaitytojais. Juokausime, pasišaipysime iš viens antro silpnybių, ydų, pasišaipysime ir iš savo idejinių priešų.

Kviečiame talkon visus smaliaplunksnius, šposininkus, juokdarius.

Bet turime štai ką priminti. "Darbininko" redakcijos geriausias kalėdinis "prezentas" buvo tai gilus **gurbas.** Tai bukų smailaplunksnių balabaikos ras sau vietą jame.

Bet bandykime visi. Yra tokių, kurie peržemai apie savo išgales mano. Pasirodykite.

KĄ GIRDĖJAU EINANT VYČIŲ PRAMOGON.

— Sveikas gyvutis, Joneli!

— Alo! alo!

— Ar aš karve, kad tamsta [illegible] aplinki?

— [illegible] Juozeli, nebo.

— [illegible] kur jau taip skubinasi.

— [illegible] labai svarbų mi[illegible]jos reikalais.

— [illegible]lai Svieto, ką aš [illegible] tik mano ausis [illegible]ad toks bedievis, [illegible]s ir dar pusė social[illegible] parapijos prisirašė ir [illegible] jos reikalais rūpinasi. Jei[illegible] kas kits būtų pasakęs, tai [illegible]amžindien nebūč į tai įtikėjęs. [illegible]au čia nekitaip yra, kaip kunigo Kemėšio darbas. Neduok, Dieve, ilgiau Bostone pagyventų, tai visus laisvamanius su socialistais į Vyčius perdirbtų. Tai jau būtų perdaug. Dar ant galo ir aš pats neiškentes prisirašyčiau prie jų.

— O ho! ho! nenusigąsk dranguti, dar nėra teip blogai; tamsta apsirikai, mes daromo mitingą parapijos reikalais, tiktai visai kitu tikslu: [illegible]ums rūpi, kad parapijoje padaryt suirutę ir betvarkę, o paskui drumstame vandenėlyje pasižvejot žuvelių į savo krepšį.

— Na jeigu jau taip, tai dar niekis, tai dar gyvuojam laisvieji.

— Taigi, taigi, gyvuojam kol kas, ale pavojus ir labai didelis pavojus mums gręsia iš pusės katalikų, o didžiausias kaltininkas viso ko tai Bostono klebonas kun. Žilinskas. Jis tai pasiryžęs yra visus laisvamanius su socialistais perdirbt į katalikus.

— Ar-tik tamsta neklysti?

— Kur aš tau klysiu. Aš viską žinau iš pirmų ir tikriausių Bostono šaltinių teisybės.

— Nagi iš kokių?

— Ogi iš "Praeities" redakcijos, iš "Valkatos" pasiklbėjimu su plikium ir iš dažnų atkų tylėjimo. Tai, vyre, [illegible]ors peržirgliotum skersai visą Ameriką geresnio ir teisingesnio šaltinio informacijoms [illegible], bo nėra, arba bent aš [illegible]nau.

— Po teisybei, kaip matyt [illegible] gers gudruolis. Ale aš [illegible] negaliu savo puodynėje, persiprašau, galvelėje sutalpyt tas mintis, kurias tu man sukėlei. Juk tą visą katalikų susipratimą, atbudimą ta naująsias draugijas ir tą katalikišką laikraštį 'Darbininką' tai vis kunigas Kemėšis sumanė ir įvykdino, tai jis ir kaltas o kunigas Žilinskas tai į tą visai nei nesikiša.

— Tai tu nešnekėjai drauguti, kaip nuo Striupų tilto į Šešupę. Čia juodu abudu viską daro, ir vienas antram prigelbsti, kad tik iškrutyt, išjudyt katalikų liaudies apsnudimą. Ir kaip aš girdėjau net iš tokio galvočiaus kaip saliuno bartenderio uošvės tetos kūmo draugo pačios brolio, tai už viską kaltas kun. klebonas, o kamendorius tik tiek jis tuom kaltas kam klauso klebono ir kišas į visuomeniškus reikalus.

Ar ne kunigo Žilinskio sumanymas įsteigti Bostone katalikišką laikraštį, ar ne jis partraukė čionai kun. Kemėšį sau į pagelbą organizavimui naujų katalikiškų draugijų.

Juodu sugalvoja, išaiškina dalykų vertę ir svarbą, o katalikams tai brač to tik ir tereikia. Ir organizuojas ir šviečias net mūsų pavelinimo ir pritarimo nereikalauja.

— Taigi, taigi, biaurybės net už socialistus gabesni, o jau ir socialistai gana rodos velnių priėdę bile kvailiui nesiduoda už nosies vadžioties.

— Tai-gi, brač, mes ir darome agitaciją prieš kun. Kemėši ir prieš kun. Žilinską ir norime į tą agitaciją įtraukt draugijas, jeigu nevisas tai bent tas, kurių valdybos labiau sulaisvamanėjusios ir parodyt, kad ir bedieviai dar šįtą gali.

— O kai manai ar pasiseks?

— Pasiseks, nepasiseks, o triukšmo vis padarysime, jaigu tik kvailų nesusipratusių katalikų rasme.

Tai tiek tegirdėjau, bo skubinausi ant Vyčių vakarienės po bažnyčia — teip sau manau čia tų plepalų beklausydamas galiu netekt gardaus kąsnelio ypač, kad teip buriais visi jaunieji ten skubinasi, bėga. O paskui negavęs lai žykės pilvą susiveržęs.

Vilyčia.

Tu bernyti stovi, stovi,
Vai tu manęs nori, nori,
O aš tavęs nelabai,
Bo tu pypkį rūkai.

Webster, Mass. — Aštuoniose didelėse audiminėse dirbtuvėse pakelta algos 5c. nuo Naujų Metų.

Vietinės žinios.

AUKOS PER KRIKŠTYNAS.

Sausio 2 d. pas p. P. Tuleikį, kurs gyvena virš "Darbininko" spaustuvės, atsibuvo krikštynos. Krikštynose buvo susirinkę burelis svečių.

P. Leonas Švagždis paraginо, kad sumestų po keletą centų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Tam sumanymui visi pritarė ir aukavo sekančios ypatos:

Leonas Švagždis $ 10.00
Elzbieta Baltramaiitė $2.00.

Po $1.00 Kazimieras Švagždis, Pr. Tuleikis, Adomas Meškinis, Justinas Tuleikis, Jokimas Sarauskis, Stanislovas Karsokas, Juozas Sunskis, Karolius Urbonas, Juozas Gedžius, Stanislovas Švagždis, Jonas Petravičia, Stanislovas Kašis.

Išviso aukavo $ 29.00

Graži auka bus pasiųsta Tautos Fondui.

Pavyzdis kitiems, kad neužmirštų savo brolių vargstančių tėvynėje ir kad prie kiekvienos progos parinktų aukų.

Ten buvęs.

VYČIŲ EXTRA SUSIRINKIMAS

atsibus nedėlioje sausio 9 d. 1916 m. 1-mą val. po pietų pobažnytinėje svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti į viršminėtą susirinkimą, nes ištiko labai svarbus reikalas, kurį reikia apsvarstyti.

Vyčių 17 kp. Valdyba.

PRASIDĖS PAMOKOS.

Ateinančią pėtnyčią ir susubatą prasidės lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos pamokos. Jaunimas kviečiamas lankytis.

Pejieškau Vinco Paukščio ir Povilo Šlapiko, su kuriais prieš 10 metų gyvenome Reading'e, Pa.

Jie patįs ar kas kitas, meldžiu pranešti šiuo adresu:

Antanas Keršis,
71 William Str.,
Wallingford, Conn.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuvam drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų noro.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Castle Square's Block'e.)

PIRMOS KLĖSOS
DANTISTAS
Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų.
Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.
Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Pajieškau Juozo Jociaus Kauno gub., Šiaulių pav., Vaigovos par., Adosiškių palivarko.

Malonėkite atsišaukti pats ar kas kitas po šiuo adresu:
Stanislovas Šeštokas,
320 Gipson Str., Scranton, Pa.

Pajieškau Ignoto Arbačauskio Vilniaus gub., Trakų pav., Onuškio val., Dusmėnų par., Diržeminių sod.; pirmiaus gyveno New York'e, dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu:
Juozas Laniauskis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

METINĖ DOVANA.

Dr. D. L. Kunigaik. Keistučio nutarė priimti naujus narius dykai per metinį susirinkimą, kuris atsibus 9 d. sausio—1916 m., prie 16 Hanover st. Boston, Mass. 2 v. po pietų.

Malonūs draugai nepraleiskite geros progos. Bus priimama nuo 18 iki 30 metų dykai, o po 30 iki 45 m. pusė įstojimo.

Komitetas.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Nuo sausio 5 d. 1916 m., atidariau šokių mokyklą, kurioje bus mokinama visokie šokiai, kiekvieną vakarą nuo 8 iki 10 val.

Dienomis mokinama pagal sutarties.

Esu gerai išsipraktikavęs, buvau Rygoje mokytojum, taipgi ir čia Amerikoje, todel gerb. norėdami išmokti gerai šokti, ateikite pas mane.

Edw. Browning Ames Build.
Room 44
1140 Columbus Ave.,
Roxbury Crossing.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adynos 1-3 P.M. 7-9 P.M. Gydo visokias ligas Priskiria Akinius.
419 Boylston St., Boston, Mass.

Į "DARBININKO" AGENTUS.

Norėdami užvesti su Naujais Metais didesnį platinimą mūsų laikraščio, tai gerb. "Darbinino" agentai ir pavienių egz. platintojų prašome prisiųsti mums savo adresus, nes, kaip žinome, kai-kurie persikėlė į kitą vietą ir ligšiol nieko apie tai nepranešė.

Atsiliepkite, kas norėtų platyti mūsų laikraštį.

Pasiskubinkite pranešti, norėtumėm gauti ūmu laiku.

"Darbininko"
Administracija

Pajieškau Adomo Tamulėno, apie 36 m. amžiaus. Asiūklės kaimo, Balbieriškio val., Marijampolės apskričio, Suvalkų gub. Jis pats, ar kas kitas prašau pranešti šiuo adresu:
P. Karaliutė,
654 W. Saratogo St.
Baltimore, Md.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St
SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvienoje grinčioje.

Jei prenumerata baigiasi, tai negaišuodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

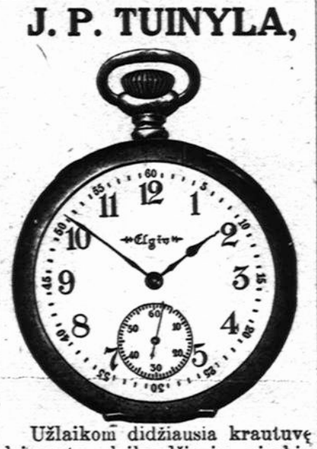

Užlaikom didžiausia krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokesčių ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, dideį nuošimtį duodam perkupčiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINILA.
822 Washington St., Boston. Mass

1916 METŲ 2000 GRAŽIŲ KALENDORIŲ DYKAI.

Visiems mano Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems. Todel kurie gyvenate arti mano offiso, malonėkite pasiskubinti užeiti ir paimti iš mūsų **GRAŽIĄ DOVANĄ.**

Kurie man suteiks vieną ar daugiau adresų savo pažįstamų kurie turi pinigų ir manytų pirkti Namą, Ukę, Lotą arba užsidėti bei kokį nors biznį tai apturės nuo mūsų gerą dovaną.

(Į kitas valstijas Dovanų nesiuntinėjame.)
LITHUANIAN AGENCY,
(A. Ivaškevič valdytojas)
315 W. BROADWAY, SOUTH, BOSTON, MASS.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.
Viso $1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Vienatinė Lietuviška
Krautuvė
Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainenieriams.
V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

C. & P. Phone St. Paul 5947
Grabininkas ir Balzamuotojas

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs ekzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane. Ofisas
JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

Turintis lietuvišką vertėją
ADVOKATAS
MORRIS KATZEFF
294 Washington St., Room 350
BOSTON, MASS.
Tel. Fort Hill 3424
Vakarais nuo 7 iki 9 val.
1140 Columbus Ave.
Roxbury Crossing
Room 38.

REIKALINGA kasdiena 25 merginos valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.
S. GORALSKY
DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
569 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Parduodu Gramafonus ir geriausius Rekordus su lietuviškoms dainoms ir tt. Katalogus duodam dykai kiekvienam kuris prisiunčia už 2c. krasos ženklelį.

K. Graneckas.
30 Essex St. Athol, Mass.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS
NAUJOS ST. ŠIMKAUS KOMPOZICIJOS.

1) **"Oželis"** mišriam chorui prie pijano ____ 60c.
2) **"Scherzo"** pijanui (solo) ____ 60c.
3) **Šią nedėlėlę"** mišriam chorui prie pijano ____ 25c.
4) **"Plaukia sau laivelis"** vienam balsui arba moterų chorui prie pijano ____ 40c.

Galima gauti tiktai "Muzikos" redakcijoje:
3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.

Ten pat galima gauti "Keturios dainos" vienam balsui prie pijano — 80c. Daug užsisakant — didelė nuolaida.

Savas Pas Savą Remkit Savuosi us.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvį išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu **šarpas, veliavas, karūnas** ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiškai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška
APTIEKA
Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulyj vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, grippo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiųsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass

Geriausias Siuvėjas.
Siutus padarau ant užsakimo nuo $20. ir aukščiau.
Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažia kainą.
S. C. LILIENSTEIN
172 State St., Boston, M
(Priešais Custom House.)

Visi skaitykit ir platin "Darbininką"

Metinis Susirinkimas.

Lietuvių Ko-operatyviškos Draugystės
Bus Nedėlioje, Sausio-Jan. 9d. 1916
SVETAINĖJE RODDY HALL,
58 MARKET ST., BRIGHTON, MASS.

Prasidės 2 val. po piet.

Malonus draugai ir drauges!

Malonėkite atsilankyti ant šio svarbaus susirinkimo, nes bus svarstoma daug svarbių reikalų, kas link statymo svetainės. Taipogi bus atiduota atskaitą Ko-operatyviškos Krautuvės nuo pradžios gyvenimo iki šiai dienai. Taipgi tą dieną bus priimami ir nauji nariai, norintieji prisirašyti prie Kooperacijos. Brightoniečiai rašykitės prie šios bendrovės koskaitlingiausiai, o tuomi pagelbėsite įgyti nuosavę svetainę.

PASARGA:

7 diena Sausio-January, tai yra Petnyčioje krautuvė bus uždaryta nuo 6 val vakare, nes bus daroma sąskaita prekių-tavorų, delto meldžiame gerbiamų kostumierių nekliudyti musų darbui.

KOMITETAS.